

Motion till riksdagen 2009/10:Sf362

av **Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (s)**

Barnfattigdom

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning av hur samhällets stöd till ensamstående föräldrar kan förbättras.

Motivering

Rädda Barnens årsrapport om barnfattigdom i Sverige 2007 visar att andelen barn som lever i fattigdom har minskat eller rättare sagt stabiliserats på en för hög nivå. Därtill är skillnaderna mellan olika grupper av barn fortfarande stora och har i vissa fall också ökat under 2000-talet. Rädda Barnens senaste rapport visar att de allra flesta barn i Sverige växer upp under goda ekonomiska förhållanden.

Dock kan man urskilja tre grupper av barn som halkat efter i välfärdsutvecklingen: barn i storstädernas förorter, barn med föräldrar med invandrarbakgrund samt barn som växer upp med ensamstående föräldrar. Dessa tre faktorer ökar kraftigt risken för ekonomisk utsatthet. Utländsk bakgrund fördubblar risken och barn som lever med en ensamstående förälder tredubblar risken att växa upp i fattigdom. Så många som vartannat barn, 50 procent, i familjer med ensamstående förälder och utländsk bakgrund lever under fattigdomsgränsen.

Ensamstående föräldrars svåra situation framgår också av sammanställningen över hur många som kontaktar Rädda Barnen via dess föräldratelefon och föräldramejl under 2006. Drygt en tredjedel av över 2 200 kontakter kom från ensamstående mammor. De flesta samtalen handlar om hög arbetsbelastning, känslor av otillräcklighet och ekonomiska bekymmer.

Målet för en bra barnpolitik måste vara att ge alla barn, inte bara några, samma förutsättningar för bra och trygga uppväxtvillkor. Barn som lever med en ensamstående förälder med låg inkomst, beroende på arbetets art eller

Fel! Okänt namn på

påtvingad deltid, har inte möjlighet att efterfråga det som för andra barn är självklart. Det kan gälla bostadens storlek, mat och kläder, tv och datorer, fritidssysselsättningar som kostar i medlemsavgifter och utrustning, aktiviteter med skolan som kostar pengar eller avkoppling och rekreation under semester. Flera rapporter visar på en hög grad av ojämlikhet i ovan nämnda avseenden.

Försämringar av deltidsarbetslösas möjligheter att få arbetslöshetsersättning är ytterligare en ekonomisk oro och ängslan som läggs på de berörda ensamstående föräldrarna. Försämringarna är ett hårt slag framför allt mot kvinnor som utgör en majoritet av de ofrivilligt deltidsarbetande och behovsanställda. Förändringarna i socialförsäkringssystemet innebär att gruppen ensamstående föräldrar halkar efter ytterligare, och därmed blir deras barn mer utsatta. Med låg inkomst blir inte jobbvadraget den kompensation den skulle vara för höjda egenavgifter, försämrade sjukersättning eller höjda hyror. Barns liv påverkas påtagligt när familjen lever under otrygga förhållanden, vid arbetslöshet, vid sjukdom och om inkomsterna inte räcker till för livets nödvändigheter. Konsekvenserna av otrygga uppväxtvillkor kan leda till att barnen upplever att de är utanför, frustration, psykisk och fysisk inverkan, dålig skolgång och risk för en kriminell väg. Inte bara barnen själva far illa utan också i förlängningen hela samhället.

Arbetslösheten är nu högre och ökar snabbare i Sverige än EU:s genomsnitt, den kommer snart att ligga på elva procent. Klyftorna i samhället kommer att öka ännu mer. Regeringen redovisar i sin budgetproposition för 2010 att andelen fattiga ökar med 30 procent från 10 till 13 procent från år 2006 till år 2010. Samtidigt räknar regeringen med att socialbidragen ökar med nästan 50 procent mellan 2006 och 2010. Det motsvarar cirka 5 miljarder kronor för kommunsektorn.

Att få livspusslet att gå ihop om man dagligen oroas för om barnen får den trygghet de behöver är inte lätt. Man är då beroende av att samhället tar ett gemensamt ansvar för barnens uppväxt.

Vi anser att regeringen bör ta de oroväckande signalerna om barnfattigdom på allvar och tillsätta en utredning för hur samhällets stöd till ensamstående föräldrar med barn kan förbättras.

Stockholm den 30 september 2009

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Kerstin Haglö (s)

Margareta Persson (s)